

Motion till riksdagen 2021/22:1191

av Peter Helander (C)

Det regionala flygets betydelse för norra och västra Dalarna

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska arbeta för att säkerställa jobb och företagande i norra och västra Dalarna genom att belägga flyglinjen Mora–Arlanda med trafikplikt och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige är ett avlångt land med långa avstånd, och Dalarna är lika stort som Belgien till ytan. Dalarna är det fjärde största export- och besöksnärlänet i Sverige. Här finns det ett brett näringsliv som starkt bidrar till landets tillväxt och utveckling. För att fortsätta att bidra så behövs satsningar på tillgänglighet. Dagens situation försvårar både möjligheterna att bedriva befintlig verksamhet, men även utveckling och nya etableringar.

Näringslivet har liksom övriga samhället drabbats hårt under pandemin. Etablerade kontakter har till viss del hanterats via digitala kanaler, men det har försvårat nya affärskontakter. En annan viktig aspekt är också att spetskompetens och specialutrustning används allt mer i globala samarbeten, då Dalarnas näringsliv under de senaste decennierna har gått från att vara familjeägda företag som agerat på en nationell marknad till att bli börsnoterade med internationellt ägande, som agerar på en internationell marknad i global konkurrens. Vi har fortfarande även många små och medelstora företag som fortfarande är familjeägda och som har tagit klivet ut på den internationella marknaden. För dessa företag är restiden helt avgörande. Tiden är helt klart mer avgörande än de geografiska avstånden, då avstånd kan övervinnas med god tillgänglighet. Var och en av oss kan förstå att om man sitter på ett huvudkontor i Europa och får veta att det tar längre tid att ta sig till Mora än till Azerbajdzjan så ligger en fabrik på landsorten i Sverige illa till. Vi vill behålla huvudkontoren och tillverkningen här då det handlar om många arbetstillfällen, vilka bidrar till samhällsutveckling på landsbygden.

Landsbygden är på frammarsch och något som pandemin har bidragit till är att allt fler vill flytta till landsbygden. Det är mycket bra då behovet av kompetens är stort i Dalarna då en stor andel av befolkningen är äldre här. Vi har en demografisk utmaning och både den offentliga och privata arbetsmarknaden har stora behov av personal. Dalarna är ett attraktivt län som kan erbjuda ett aktivt och härligt liv, men då behövs en bättre tillgänglighet. Det finns ett intresse av att flytta hit från andra delar av Sverige men även från norra Europa. Den bristande tillgängligheten försvårar detta, vilket motverkar kompetensförsörjningen.

Upptagningsområdet som skulle tillgodoses genom en säkerställd regionaltrafik till Stockholm genom trafikplikt är kommunerna Älvdalen, Orsa, Rättvik, Malung-Sälen, Vansbro och Mora, vilka tillsammans svarar för 61 % av Dalarnas yta. De nämnda kommunerna i norra Dalarna omfattar förutom 50 000 invånare också en av Sveriges största besöksdestinationer med både vinter- och sommarsäsong. Näringslivet som bedriver besöksnäring har stora behov av affärskontakter, så kontakten med Stockholm och övriga världen är en förutsättning för fortsatt tillväxt och utveckling.

Det som efterfrågas är en samslingad linje, vilket även är betydligt mer kostnads-effektivt, en viktig hållbarhetsfråga. Näringslivets resor sker idag främst med bil då det saknas fungerande alternativ. Både resor till och från regionen av företrädare och affärskontakter är idag för tidskrävande för att kunna genomföras på andra sätt tyvärr. Inget av företagen i norra och västra Dalarna har sin verksamhet förlagd till resecentrumet i Mora, så här har alla minst 4 timmars restid från sitt hem eller företag. När man sitter i storstaden har man sällan koll på vilka avstånd vi har på landsbygden. De som bor i Idre har en bilresa på 2 timmar och 15 minuter till Mora resecentrum. Har man verksamhet eller bor i Grövelsjön har man 2 timmar och 50 minuter till resecentrumet. Det blir närmare 7 timmars resa för att komma till Stockholm om man bor i norra länsdelen! Detta kan inte vara i linje med Sveriges ambitioner om att näringslivet ska ha en möjlighet att konkurrera på den globala marknaden och att hålla ihop hela Sverige.

Ett tilldelande av trafikplikt på sträckan Mora–Arlanda faller väl inom ramverket för den styrande EU förordningen (EU 1008:2008) men Mora ser gärna en samslingning från en annan passande linje för den mest kostnadseffektiva lösningen. Miljöeffekten från en flyglinje mellan Mora och Arlanda bedöms som positiv utifrån att merparten av näringslivet idag väljer bilresor, och ett gemensamt resande med flyg ger ett positivt klimatnetto. Sker sedan flygresan med biobränslen, som redan finns tillgängliga, blir miljöpåverkan än mindre. Den nya tekniken är snart på plats, och de mindre elflygen kan snart trafikera de linjer i inlandet som skulle säkra tillgängligheten. Enligt nuvarande prognos finns det tillgång till elektrifierat flyg inom en fyraårsperiod – en teknik som sannolikt blir mycket väl lämpad för berörd flygsträcka.

Låt oss tillsammans se till att Sverige kan lyfta!

Peter Helander (C)